

Oppgave 1

- a) Når matrisen er så pen som dette, er det lett å finne egenvektorene ved prøving og feiling. Vi beregner

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Det finnes altså to egenverdier, begge med multiplisitet 2, og et fullt sett med ortogonale egenvektorer. Merk at egenvektorene ikke er entydige.

- b) Vi beregner

$$AA^T = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$$

som har en dobbel egenverdi 2. Alle vektorer i \mathbb{R}^2 er egenvektorer, så vi kan like gjerne ta identitetsmatrisen som egenvektormatrise. Matrisen $A^T A$ analyserte vi i forrige oppgave, så da er det bare å skrive opp svd-faktoriseringen:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \sqrt{2} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \sqrt{2} & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1/\sqrt{2} & 0 & 1/\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 1/\sqrt{2} & 0 & 1/\sqrt{2} \\ 1/\sqrt{2} & 0 & -1/\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 1/\sqrt{2} & 0 & -1/\sqrt{2} \end{pmatrix}$$

Merk at svd-faktoriseringen ikke er entydig siden egenvektorene ikke er entydige.

Oppgave 2

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -i & -1 & -i \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -i & -1 & -i \end{pmatrix}$$

Oppgave 3 For å modellere induktansen på ledningene og kapasitansen mellom dem, tenker vi at det sitter masse av små kondensatorer og spoler bortetter ledningsparet, slik som på figuren. Det kan sitte en last i enden av ledningsparet, men vi antar ingen motstand i selve ledningene. Spenning og strøm vil variere på linjene, og vi tenker på dem som funksjoner av to variable $v(x, t)$ og $i(x, t)$.

La L være ledningens induktans per meter, slik at induktansen til den lille spolen blir Lh . Spenningen i punktet $x + h$ er spenningen i punktet x minus det som går tapt over spolen:

$$v(x + h, t) = v(x, t) - Lh \frac{\partial i}{\partial t}$$

La likeledes C være kapasitans per meter, slik at kapasitansen over den lille kondensatoren blir Ch . Da er strømmen i $x + h$ lik strømmen i x minus det som det lekker ned via kondensatoren:

$$i(x + h, t) = i(x, t) - Ch \frac{\partial v}{\partial t}$$

Dersom vi reorganiserer disse likningene og lar $h \rightarrow 0$, får vi **telegraflikningene**:

$$\frac{\partial v}{\partial x} = -L \frac{\partial i}{\partial t} \qquad \frac{\partial i}{\partial x} = -C \frac{\partial v}{\partial t}$$

Oppgave 4 En ortonormal basis for rommet utspent av de tre vektorene er

$$\begin{pmatrix} 1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1/2 \\ -1/2 \\ 1/2 \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1/2 \\ 1/2 \\ -1/2 \end{pmatrix}.$$

Vi kan nå bare prikke vektoren $(-1, 0, 1, 0)^T$ med disse tre,

$$(-1, 0, 1, 0) \begin{pmatrix} 1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \end{pmatrix} = 0 \quad (-1, 0, 1, 0) \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1/2 \\ -1/2 \\ 1/2 \end{pmatrix} = -1 \quad (-1, 0, 1, 0) \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1/2 \\ 1/2 \\ -1/2 \end{pmatrix} = 0$$

slik at den ortogonale projeksjonen blir

$$0 \cdot \begin{pmatrix} 1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \end{pmatrix} + (-1) \cdot \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1/2 \\ -1/2 \\ 1/2 \end{pmatrix} + 0 \cdot \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1/2 \\ 1/2 \\ -1/2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1/2 \\ 1/2 \\ 1/2 \\ -1/2 \end{pmatrix}.$$

Oppgave 5 Differensiallikningssystemet er

$$\dot{\mathbf{x}} = A\mathbf{x}$$

der

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = I + N$$

Matrisen N er nilpotent, siden

$$N^2 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

og

$$N^3 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Siden den kommuterer med identitetsmatrisen, så vi kan skrive opp løsningen:

$$\mathbf{x}(t)\mathbf{x}_0 = e^{At}\mathbf{x}_0 = e^{(I+N)t}\mathbf{x}_0 = e^{It}e^{Nt}\mathbf{x}_0 = \begin{pmatrix} e^t & 0 & 0 \\ 0 & e^t & 0 \\ 0 & 0 & e^t \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & t & t + t^2/2 \\ 0 & 1 & t \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \mathbf{x}_0$$

Oppgave 6 En projeksjon er en lineæroperator som tilfredsstiller $P = P^2$. Vi beregner

$$\left(I - \frac{1}{n}\mathbf{1}\mathbf{1}^T\right)\left(I - \frac{1}{n}\mathbf{1}\mathbf{1}^T\right) = I - \frac{2}{n}\mathbf{1}\mathbf{1}^T + \frac{1}{n}\mathbf{1}\mathbf{1}^T = I - \frac{1}{n}\mathbf{1}\mathbf{1}^T,$$

så svaret er ja.

Oppgave 7

a) La oss studere den kvadratiske formen $\mathbf{x}^*A\mathbf{x}$. Vi ser først at

$$\mathbf{x}^*A\mathbf{x} = \mathbf{x}^*\lambda\mathbf{x} = \lambda\|\mathbf{x}\|^2.$$

Konjugerer vi likningen $\mathbf{x}^*A\mathbf{x} = \lambda\|\mathbf{x}\|^2$ og bruker at $A = A^*$, får vi

$$\mathbf{x}^*A\mathbf{x} = \mathbf{x}^*A^*\mathbf{x} = \lambda^*\|\mathbf{x}\|^2.$$

Siden $\|\mathbf{x}\|^2$ er et reelt tall og $\lambda\|\mathbf{x}\|^2 = \lambda^*\|\mathbf{x}\|^2$, må λ være et reelt tall.

b) La \mathbf{x} og \mathbf{y} være egenvektorer med egenverdier $\lambda \neq \mu$. Husk at både λ og μ er reelle. Vi beregner

$$\mu\mathbf{x}^*\mathbf{y} = \mathbf{x}^*\mu\mathbf{y} = \mathbf{x}^*A\mathbf{y} = \mathbf{x}^*A^*\mathbf{y} = (A\mathbf{x})^*\mathbf{y} = (\lambda\mathbf{x})^*\mathbf{y} = \lambda\mathbf{x}^*\mathbf{y} \quad (1)$$

slik at $(\lambda - \mu)\mathbf{x}^*\mathbf{y} = 0$. En av faktorene på venstresiden må være null, og det er ikke $\lambda - \mu$, så da må \mathbf{x} og \mathbf{y} være ortogonale.

Oppgave 8 Min påstand er at

$$\lim_{x \rightarrow 0} x \sin\left(\frac{1}{x}\right) = 0.$$

Velg $\epsilon > 0$. Siden sinusfunksjonen alltid er mindre enn én i absoluttverdi, kan vi sette opp ulikheten

$$\left|x \sin\left(\frac{1}{x}\right) - 0\right| = \left|x \sin\left(\frac{1}{x}\right)\right| \leq |x|.$$

Hvis vi velger $\delta = \epsilon$ og krever at $|x| < \delta$, vil

$$\left|x \sin\left(\frac{1}{x}\right) - 0\right| \leq |x| < \delta = \epsilon$$

og derfor er grenseverdien 0.